

‘Medewerkers krijgen de opdracht creatief en probleemoplossend te werken. Ze kunnen omgaan met werkdruk en goed samenwerken. De wens is dat ze de organisatie niet voortijdig verlaten. Gevraagd wordt om hard te werken. Dit harde werken gebeurt in veel organisaties om personeelsgebrek op te lossen en te voldoen aan opdrachten en doelen.’

Zo opent het boek ‘Samen hart werken’ van Wiep Staal. Herkenbaar vind je niet? Staal geeft gelijk haar conclusie weg. Hard werken is geen oplossing. Samen ‘hart’ werken wel. Medewerkers die samen ‘hart’ werken ervaren meer eenheid, verbinding en werkplezier.

De uitdaging die Staal beschrijft maakt het wat mij betreft een relevant boek voor leidinggevend en/of pedagogisch coaches in de kinderopvang. Want wat wordt er hard gewerkt in de kinderopvang!

Het is een branche die wendbaar is, zich telkens moet aanpassen, om moet gaan met allerlei uitdagingen en er wordt een behoorlijke werkdruk ervaren. Hard kunnen werken lijkt noodzakelijk. Maar hoe zorg je ervoor dat er vanuit het hart wordt gewerkt? En wat houdt ‘hart’ werken eigenlijk in?

De ‘hartwerker’

Staal beschrijft het gedrag van de ‘hartwerker’. Dit zijn medewerkers die het verschil maken in een organisatie. Het klinkt te mooi om waar te zijn en toch ook herkenbaar. Iedereen heeft wel dit type medewerkers in de organisatie rondlopen. De hartwerker

Alleen hard werken biedt geen oplossing

weet wat er in de organisatie speelt, voert professionele dialogen, wijst op de bedoeling van de werkzaamheden en staat voortdurend met teamleden in contact.

Hartwerkers zetten hun hart open voor de ander en hebben waarden als eerlijkheid, vertrouwen en echtheid. Ze zorgen voor team- en organisatieontwikkeling en zijn daarom belangrijk in iedere organisatie. Maar hoe krijg je meer hartwerkers in je organisatie en hoe behoud je ze? Teamcoaching is volgens Staal de manier om samen hart werken tot stand te laten komen.

Hoe werkt dit?

In het boek geeft Staal vorm aan teamcoaching middels het ‘Zes E’s-model’. Deze zes E’s zijn nodig voor werkplezier/werkgeluk en optimale samenwerking. Ze staan voor *eenheid, evenwicht, enthousiasme, energie, eerlijkheid en eigenaarschap*.

Per hoofdstuk worden de E’s behandeld aan de hand van vier aspecten. Zo zorgen bijvoorbeeld de aspecten zingeving, motivatie, drijfveren en waarden voor het behoud van enthousiasme bij teams. Deze aspecten worden inhoudelijk en concreet besproken. Dit zorgt voor een fijne structuur en leesbaarheid van het boek.

Rol leidinggevende

Mooi aan het boek is dat er ook focus gelegd wordt op de aandachtspunten bij iedere E, waar vaak een rol voor de leidinggevende is weggelegd. Het geeft inzicht in welke voorbeeldrol je als leidinggevende moet nemen en hoe je dat doet.

Hoe zorg je bijvoorbeeld voor een vanzelfsprekende aanspreekcultuur? Hoe bevorder je eigenaarschap? Zodat medewerkers bij-

voorbeeld weten welke ruimte ze hebben om beslissingen te nemen, maar je ook voorkomt dat te veel beslissingen toegeëigend worden.

Toepassing

Naast de uitleg van de zes E’s, met bijbehorende aspecten, worden er een aantal coachtheorieën kort uitgelegd en toegepast. Voor wie een beetje coachervaring heeft, zal het een feest van herkenning zijn, zonder dat het saai wordt. Denk aan Covey, Dweck en Ofman.

Het is dan een mooie opfrissing om de theorieën weer eens in praktijk te brengen. Tijdens het lezen is het aan te raden post-its te plakken of een schrijfboekje erbij te houden want er staan een hoop mooie toegankelijke teamcoach-oefeningen in.

Je merkt tijdens het lezen wat een ervaren teamcoach Wiep Staal moet zijn. Er zijn zoveel teamcoach-aspecten om rekening mee te houden. Diversiteit, vitaliteit, verbinding... Het kunnen snel lege termen worden, maar door de concrete voorbeelden en oefeningen die Staal beschrijft zet het boek aan tot actie.

‘Samen hart werken’ is een aanrader voor iedere leidinggevende die van zijn teamleden hartwerkers wil maken en wil investeren in de kracht van het team.

Samen hart werken. Voor team- en organisatieontwikkeling | Wiep Staal | 152 pagina’s | uitgeverij SWP | 2023

Deze recensie is geschreven door Marieke Platenkamp, pedagogisch- en onderwijskundig ontwikkelaar bij Kans².